

УДК 78.452

DOI 10.32782/2224-0926-2024-3-4-50-51-5

*Коструба Лілія Олександрівна
заслужена артистка України,
доцент кафедри академічного співу,
Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
<https://orcid.org/0009-0000-5850-8753>*

ПРОДОВЖУВАЧ СЛАВНИХ МУЗИЧНИХ ТРАДИЦІЙ: ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СПІВАКА ОЛЕГА НИЖАНКІВСЬКОГО

Творча постать Олега Нижанківського (1924–2003) довгі роки була «закритою сторінкою» для шанувальників вокального мистецтва в Україні. Діяльність співака відбувалася за кордоном, тож інформація про нього стала доступною лише після відновлення незалежності України.

На початку 1990-х років Олег Нижанківський разом із родиною відвідав Україну, зокрема Львів, а в 1993 р. виконав останню волю свого батька – композитора і піаніста Нестора Нижанківського, – перепоховав його останки на батьківщині, у Стрию, біля могили діда – композитора о. Остапа Нижанківського.

Перші короткі згадки в Україні про Олега Нижанківського знаходимо у працях, присвячених його батькові Нестору Нижанківському (1893–1940), зокрема у монографії Юрія Булки «Нестор Нижанківський: життя і творчість»¹. Коротка інформаційна довідка є також у генеалогічному дослідженні про рід

Нижанківських Роксоляни Мисько-Пасічник². Поступово інтерес до постаті Олега Нижанківського зростає. З'являються біографічні дописи, енциклопедичні гасла у різних довідкових виданнях.

Велика роль у популяризації творчості Олега Нижанківського належить дружині співака Зої Лісовській-Нижанківській, яка часто приїжджала до Львова. Знаковим був 2013 р. Інтерес до різнобічної діяльності о. Остапа Нижанківського сприяв оголошенню 2013 р. роком Остапа Нижанківського. Зусиллями тодішнього депутата Львівської обласної Ради Богдана Сидорака та його однодумців у Львові та Стрию відбулася низка урочистих заходів, під час яких громадськість знайомилася з видатними нащадками Остапа Нижанківського та його родини, у тому числі з артистичною діяльністю Олега Нижанківського.

¹ Булка Ю. Нестор Нижанківський: життя і творчість. Львів ; Нью-Йорк : Вид-во М.П. Коць, 1997. 60 с.

² Мисько-Пасічник Р. Рід Нижанківських. *Матеріали Третьої міжобласної генеалогічної конференції «Український родовід»*, 24–25 листопада 2001 р. / упоряд. А. Огорчак. Львів, 2003. С. 168–178.

А сучасному поколінню Нижанківських пишатися є ким! Найдавніший представник роду Андреас Нізанковіус (Андрій Нижанківський) народився в Галичині в 1592 р., музичний фах здобув у Римі у композитора Джироламо Фрескобальді. Працював органістом у Римі, конкурував із самим Дітріхом Букстегуде!

Рідний дідусь Олега о. Остап Нижанківський (1863–1919) був гордістю всієї родини: композитор, диригент, організатор музичного життя, активний діяч кооперативного руху. Юнаком Остап мріяв стати професійним музикантом. Він захоплювався творами Миколи Лисенка, із 1885 р. листувався з ним. В одному з листів просив Лисенка допомогти йому у фахових заняттях музикою. Батько був категорично проти ризикованої, на його думку, кар'єри музиканта. На вимогу батька Остап став священником. Сам ставши батьком, Остап Нижанківський, пам'ятаючи свій гіркий досвід, не заперечував проти вибору найстаршого сина Нестора стати професійним музикантом.

Варто згадати й інших членів родини Нижанківських, які пов'язали своє життя з музикою. Племінник Остапа – Омелян (син о. Петра) Нижанківський (1895–1973) – піаніст, педагог і композитор, навчався у Музичній академії Відня, професор філії Лондонської консерваторії в Каїрі у Єгипті (1924–1928), із 1928 р. жив у Швейцарії (Берн), де викладав у консерваторії у Берні, від 1960 р. мав свою школу в м. Ляйзин, Швейцарія (Leysin); син Осипи Нижанківської (сестри о. Остапа) – Остап Бобикевич (1889–1970) – композитор, піаніст, автор близько 120 вокальних, камерно-інструментальних та хороших композицій; племінниця Остапа Бобикевича (донька сестри Неоніли) – Ірена Селезінка, у заміжжі Чума (1916–2012) – піаністка, композиторка, авторка естрадних пісень, що здобули велику популярність; донька Олени Нижанківської (у заміжжі Ярославич, сестра о. Остапа) – Ірина, у заміжжі Ірена Андерс (сценічний псевдонім Рената Богданська, 1917–2010) – українська і польська естрадна співачка та кіноакторка.

І, нарешті, батько Олега – Нестор Нижанківський (1893–1940). Здобувши фахову освіту в музичних закладах Відня і Праги, присвятив своє життя розбудові українського музичного мистецтва в Галичині. Його діяльність охоплювала різні ділянки: композицію, педагогіку, фортепіанне виконавство, музичну критику. Самобутній композиторський талант Нестора Нижанківського, його плідна й різнобічна музично-громадська діяльність дають підставу називати його ім'я поруч з іменами його старших сучасників, патріархів львівської композиторської школи, – Станіслава Людкевича і Василя Барвінського.

У 1919 р. Нестор знайомиться зі своєю майбутньою дружиною Меланією Семакою (1898–1973), донькою буковинського громадського діяча і посла до австрійського парламенту. Їхнє знайомство відбулося у Стрию в домі відомої громадської діячки Ольги Бачинської з Тишинських, яка доводилася родичкою Нестору (Ольга – племінниця Несторової мами).

Батько Меланії – Ілля Семака (1866–1929) був відомим українським юристом, судовим радником, громадським і політичним діячем на Буковині. Його політична кар'єра була досить успішною: 1911–1916 – посол до Державної Ради, 1911–1918 – до Буковинського сейму, член Головної Української Ради (1914), член Загальної Української Ради. Мати Меланії Семаки родом із Буковини, походила з українсько-румунської родини Кардаже.

Шкільні роки Меланії минули у Відні, вищу освіту вона здобувала у Празі у Вищій школі суспільної опіки. Вона вільно володіла українською, німецькою, чеською мовами, займалася літературною творчістю, писала вірші (українською та німецькою мовами).

Нестор Нижанківський із Меланією Семакою (1920)

Її публіцистичні дописи друкувалися у багатьох галицьких часописах: «Жінка», «Наша хата», «Життя і знання», «Рідна школа», «Діло», «Українські вісті», «Назустріч». Вона стала популярною журналісткою в українській пресі.

У 1920 р. Меланія Семака і Нестор Нижанківський одружилися у Відні, а в 1923 р. виїхали до Праги, де Нестор працював у Вищому педагогічному інституті ім. М. Драгоманова, одночасно навчаючись у Школі вищої майстерності Празької академії мистецтв у класі композиції В. Новака. 25 липня 1924 р. у молодого подружжя народився син Олег.

Тут зробимо невеличкий відступ щодо місця народження Олега Нижанківського. У різних джерелах називають різні міста і країни: Відень (так вважає Зоя Лісовська-Нижанківська³, так подано в усіх енциклопедичних гаслах) і Прага (так вважають Юрій Булка⁴ і Тетяна Воробкевич⁵). Зупинимось на цьому питанні детальніше. Проаналізувавши біографію Нестора Нижанківського, можемо впевнено стверджувати, що місцем

³ Зоя Лісовська розповіла про музику в родині Нижанківських (відео). *Фотографії старого Львова*. 2019. 8 жовтня. <https://photo-lviv.in.ua/zoia-lisovska-rozpozila-pro-muzyku-v-rodyni-nyzhankivskykh-video/> (дата перегляду: 05.10.2024).

⁴ Булка Ю. Славний представник славної родини : некролог. *Дзвін*. 2004. № 1. С. 156.

⁵ Воробкевич Т. Присвяти Н. Нижанківського у «Фортепіанних творах для молоді». *Нижанківський Нестор. Твори для фортепіано* / упоряд. Т. Воробкевич. Львів, 2019. С. 18.

народження Олега Нижанківського є Прага. В автобіографії Нестор Нижанківський докладно описує, коли саме він переїхав із Відня до Праги⁶. 1923 р. як рік прибуття до Праги також згадує Василь Барвінський⁷. Тож доходимо висновку, що вказання Відня як місця народження Олега Нижанківського було не помилковим, а абсолютно свідомим і продиктовано складними життєвими обставинами, у яких опинилася родина в буремні воєнні та післявоєнні роки.

У 1929 р. Нестор Нижанківський разом із дружиною і сином повертається в Галичину. Причиною, на думку Василя Барвінського, були серйозні проблеми зі здоров'ям Нестора і його палке бажання померти на рідній землі. Проте доля розпорядилася інакше. Ефективне лікування, активна діяльність Нестора Нижанківського повернули його до життя.

У Львові молода родина Нижанківських поселилися у двокімнатному помешканні на вулиці Ходоровського (тепер – Філарета Колесси). Помешкання знаходилося в будинку, який належав Митрополитові Андресві Шептицькому. У ньому мешкали родини відомих діячів культури: Філарета Колесси, Йосипа Стадника, художника Павла Ковжуна. У гості до Нижанківських часто приходили В. Барвінський, С. Людкевич, М. Колесса, З. Лисько, Г. Левицька, С. Туркевич та інші друзі-однодумці. Малий Олег був свідком розмов цих авторитетних особистостей, під час яких обговорювали проблеми розвитку українського професійного музичного мистецтва в Галичині і фахової музичної освіти. Атмосфера, у якій зростав Олег, родинні традиції від дідів і прадідів Нижанківських, Семак, Бобикевичів сприяли формуванню в нього почуття моральної відповідальності за долю України. У пам'яті хлопця закарбувався концерт пам'яті його діда о. Остапа Нижанківського 1939 р., що засвідчив глибоку пошану галицької громади до постаті талановитого композитора. На цьому концерті Олег не лише почув твори о. Остапа Нижанківського, а й побачив на сцені свого талановитого батька, який виступав як піаніст.

У 1930-х роках Олег учився у Вищому музичному інституті імені Миколи Лисенка на фортепіанному відділі у класі Василя Барвінського. Нестор Нижанківський присвятив своєму синові «Коломийку» зі збірки «Фортепіанні твори для молоді». Про непосидючого маленького піаніста писала його мама Меланія Нижанківська так: «Хлопчина живий, непосидючий. Може, музикальний, може, здібний. Але сидіти так довго на одному місці – ще й при фортеп'яні – це каторга для нього... Хвилями забувається – захоплюється музикою і тоді грає добре, очі стають дивно поважні – скупчені»⁸.

Проте завершити навчання в Інституті він не зміг...

Радянська окупація у вересні 1939 р. зруйнувала життя мільйонам українців. У Галичині почалися арешти української інтелігенції, пов'язаної з визвольними змаганнями 1918 р. Із приходом до Львова радянських військ Нестор Нижанківський, колишній воїн Української Галицької Армії, який не мислив себе поза Україною, змушений був емігрувати. Родина Нижанківських у 1940 р. виїхала в табір для переселенців у місті Лодзь (Польща). У Нестора Нижанківського відбулося загострення давньої

⁶ Булка Ю. Нестор Нижанківський: життя і творчість. Львів ; Нью-Йорк : Вид-во М.П. Коць, 1997. С. 46.

⁷ Барвінський В. У другі роковини смерті композитора Нестора Нижанківського. *Львівські вісті*. 1942. 12–13 квітня, № 78. С. 3.

⁸ Невигадані історії про «Мистецьких» дітей 85 років тому. *Фотографії старого Львова*. 2020. 1 червня. <https://photo-lviv.in.ua/nevyhadani-istorii-pro-mystets-kykh-ditey-85-rokiv-tomu/> (дата перегляду: 05.10.2024).

хвороби – туберкульозу костей. Українська громада, дізнавшись про його хворобу, намагалася йому допомогти, по черзі відвідувала хворого. Під час одного з відвідувань учителька-українка Елеонора Костюк запитала лікаря, який опікувався хворим композитором, чим йому можна допомогти. Лікар відповів: «Пан Нижанківський умирає не від хвороби, а від ностальгії. А від цього медицина лікарства не має»⁹ [4, с. 19].

Підкошений хворобою і душевним потрясінням, Нестор Нижанківський помер на чужині 10 квітня 1940 р. у віці 47 років. На його могилі в Лодзі був напис: «Україно, Україно, ось де твої діти».

Меланія Нижанківська залишилася одна з 15-річним сином. Тоді у Празі мешкала її мама, і вони переїхали до неї. Закінчивши українську гімназію в Жевніцах (Ževnice), що біля Праги, Олег продовжив заняття музикою. Тепер його учителькою з фортепіано була Софія Дністрянська, учениця Кароля Мікулі, відома в Галичині концертуюча піаністка і педагог. Окрім того, змушений був заробляти на хліб: працював у селянина-німця і одного разу під час бомбового нальоту був важко поранений.

Із приходом радянських військ у Прагу на Меланію чекало важке випробування. У 1945 р. її заарештували за наклепом сторожа, який ніби бачив, як вона стріляла з вікна у вояків. Насправді він хотів мати її помешкання і відразу після її арешту вселився туди зі своєю родиною, знищивши всі рукописи, які потрапили до рук. Меланія перебувала у в'язниці дев'ять місяців, і це дуже позначилося на її здоров'ї. Після арешту Меланія знайшла в собі сили повернутися до журналістської діяльності. Вона співпрацювала з різними часописами, зокрема «Наше життя», «Жіночий світ», «Америка» та ін. 1 червня 1973 р. журналістка і письменниця Меланія Нижанківська померла в м. Бльожі (Blaugies, Бельгія).

Повернімося до 1946 р... Олегу та його матері Меланії вдалося потрапити до Мюнхена, що тоді входив до американської окупаційної зони. Там були табори для українських емігрантів, виривало життя, діяли освітні й інші інституції. Олег записався в Український технічно-господарський інститут. Як розповідала Зоя Лісовська-Нижанківська, «...студенти жили в дуже скромних умовах, у холоді і в голоді. Та, мимо всього, відтворили Пласт, у тому числі гурток «Бурлаки», із гаслом: «у здоровому тілі здорова душа». Управляли спорт і навіть здобули Мон Блан (Mont Blanc), 4810 метрів, без обладнання, в шкарпетках на руках»¹⁰.

Якось у табір приїхала з Бельгії комісія, яка шукала молодих міцних хлопців для роботи в копальнях вугілля. Олег побачив у цій пропозиції можливість продовжувати навчання і водночас заробити на життя. Упродовж чотирьох років він працював у шахті, щодня спускаючись на глибину понад 1 000 м до примітивних копалень. А вдень долав на велосипеді 20 км до Королівської академії музики в бельгійському місті Монс (Mons). Його наполегливість і працездатність принесли рясні плоди: він отримав диплом із відзнакою.

Несподівана зустріч в еміграції з рідним стрийком Омеляном Нижанківським стала подарунком долі для Олега. Омелян Нижанківський запропонував Олегові взяти участь у Женевському міжнародному музичному конкурсі. Він виграв конкурс і завдяки стипендії отримав можливість удосконалювати професійну майстерність у професора Фернандо Карпі, учня знаменитого італійського співака Енріко Карузо.

⁹ Воробкевич Т. Присвяти Н. Нижанківського у «Фортепіанних творах для молоді». *Нижанківський Нестор. Твори для фортепіано* / упоряд. Т. Воробкевич. Львів, 2019. С. 19.

¹⁰ Молчко У. Публіцистична спадщина Нестора Нижанківського : монографія. Дрогобич : Посвіт. 304 с.

Омелян Нижанківський

У 1950-х роках Олег Нижанківський привертає щораз пильнішу увагу музичних кіл Женеви. Афіші з його іменем свідчать про надзвичайну щільність концертного графіка і широту репертуару від музики бароко до композиторів-сучасників. Його запрошували до різних швейцарських музичних ансамблів: у Лугано (Lugano) (під керівництвом др. Лерера), у Женеві, у групу «Менестранді» в оперний ансамбль з оркестром Роберта Дунанда (Roberta Dunand) і в престижну трупу барокової опери, так званої «Пікола Опера». Як соліст концертував із симфонічним оркестром під орудою видатних диригентів Ернеста Ансерме, Ганса Гауга та ін. Дебютував на оперній сцені в опері Б. Бріттена «The rare of Lucretia» («Збезчещена Лукреція»).

Важливою подією в артистичному житті співака став виступ перед екс-королевою Італії Марі-Жозе, донькою короля Бельгії Альберта I, у замку Кранс поблизу Женеві.

1955 р. приніс у життя Олега Нижанківського важливі зміни. А сталося це так. Того року в Парижі відбулася Пропам'ятна академія на честь Євгена Коновальця, де співав Олег Нижанківський. Після академії вдова Євгена Коновальця – пані Ольга, приятелька Меланії Нижанківської, запросила Олега погостювати в Римі. Тут він зустрів товаришку своїх дитячих забав Зою Лісовську, яка мешкала в Римі по сусідству з Ольгою Коновалець і саме 1955 р. закінчувала студії в Римській академії мистецтв.

Зоя Лісовська – дочка художника Роберта Лісовського (1893–1982) та Стефанії Туркевич (1896–1977) – композиторки модерного напрямку, піаністки, музикознавиці. У Львові навчалася гри на фортепіано у Василя Барвінського у Вищому музичному інституті імені М. Лисенка. У Лондоні після війни студіювала малярство в Polytechnic School of Art, яку закінчила у 1951 р. альбомом ілюстрацій про Гуцульщину із власним текстом. Талановита мисткиня отримала стипендію на продовження студій в Італії від єпископа Івана Бучка, який підтримував українських студентів в еміграції.

Невдовзі Зоя переїхала в Женеву, і молода пара одружилася. Родини Нижанківських, Лісовських, Туркевичів, що приятелювали ще у львівські часи, об'єдналися у цьому

Зоя Лісовська та Олег Нижанківський (1955)

У ролі Королівського герольда
(Дж. Верді. Опера
«Дон Карлос»)

мистецькому подружжі і продовжилися у їхніх нащадках – дітях (Роман і Лада-Аріяна) і внуках (Олександр і Наталя). Швейцарія стала другою батьківщиною для Олега Нижанківського і була прихильною до нього.

У 1962 р. співак прийняв запрошення від Женевської опери, на сцені якої впродовж наступних двадцяти років виконав десятки оперних партій баритонового репертуару. Особливо критика високо оцінювала його виконання партій у докласичному та модерному стилях, відзначаючи бездоганне володіння кількома європейськими мовами, загальну музичну ерудицію, неперевершений драматичний талант, що яскраво виявлявся, передусім, в інтерпретації комічних і характерних образів. Деякі рецензенти навіть пророкували йому кар'єру кіноактора. Дійсно, розмаїття стилів та епох просто вражає. Проаналізувавши оперний та концертний репертуар Олега Нижанківського, можемо з подивом зауважити, що він виконував твори фламандських, французьких, італійських, німецьких, англійських, польських, чеських, австрійських, російських, бразильських, швейцарських та українських композиторів від XV ст. до XX ст. Його музична

ерудиція, відчуття стилю давали змогу виконувати на високому мистецькому рівні як середньовічні пісенспіви, музику бароко і класицизму, твори романтиків, імпресіоністів, так і найсміливіші творчі експерименти композиторів-сучасників.

Широкий діапазон голосу Олега Нижанківського давав йому можливість виконувати як баритонові партії, так і тенорові. Тож у публікаціях зустрічаємо різні визначення: ліричний баритон, героїчний тенор... Зиновій Лисько визначав його голос як ліричний баритон «зі звучними верхами, в добрій дикції і правильній інтерпретації виконуваних творів»¹¹.

Увагу рецензентів привертав драматичний талант співака, що особливо яскраво виявлявся у комічних ролях. Зокрема, кореспондент газети «Шлях Перемоги» із захопленням пише про успіх Олега Нижанківського в опері В.А. Моцарта «Удавана простачка» (*La finta Semplice*), підкріплюючи свої слова цитатами з женевських часописів: «Олег Нижанківський представив постать старого кавалера з подиву гідним комізмом... Добірна публіка, між якою були і два представники української преси, довгими і рясними оплесками виявляла своє захоплення виконанням ролі»¹².

Вершиною успіху Олега Нижанківського стало виконання партій у світових прем'єрах опер швейцарського композитора Франка Мартіна (*Frank Martin*, 1890–1974), відомого своїми сміливими творчими експериментами: «Месьє де Пурсоньяк» (за Мольєром), «Буря» (за Шекспіром).

Авторитет Олега Нижанківського як талановитого оперного і концертного співака, вдумливого інтерпретатора зростає. Його запрошують на головні партії до престижної женевської «Піколя-опери», до ансамблів академічного колегіуму античної музики «Менестранді», а також як члена журі вокальних конкурсів та фестивалів.

Блискучий виконавець світового репертуару, Олег Нижанківський завжди пам'ятав про Україну і свою місію популяризатора української музики. Українські народні пісні та солоспіви українських композиторів звучали під час концертних турне Європою, а також у численних виступах на швейцарському радіо Бі-Бі-Сі. Його акомпаніатором часто був Омелян Нижанківський. Разом з Олегом Нижанківським на концертах виступали відомі в західному світі українські співаки, зокрема Євгенія Зарицька та Іра Маланюк.

Широкого резонансу набули його концертні виступи 1957 р. в Англії разом зі скрипалем Аристидом Вирстою, де звучала виключно українська музика XIX–XX ст. На цих концертах з Олегом Нижанківським виступала видатна українська композиторка Стефанія Туркевич (теща співака), яка виконувала партію фортепіано. На концертах української музики Олег Нижанківський часто виконував солоспіви Стефанії Туркевич.

Б. Бріттен. Опера «Збезчещена Лукреція» (1960)

¹¹ Лисько З. Концерт української музики у виконанні молодих мистців. *Шлях Перемоги*. 1956. № 37.

¹² М. Б. Успіх українського співака в Женеві. *Шлях Перемоги*. 1956. 20 травня.

Шевченківський концерт у Мюнхені.
Олег Нижанківський (справа), Іра Маланюк (у білій сукні) (10.03.1961)

Під час цього турне за участю Олега Нижанківського й Аристиди Вирсти відбулося інтерв'ю, у якому обговорювали проблеми популяризації української музики у світі¹³.

Олег Нижанківський мав великий досвід спілкування з музикантами, критиками, співпрацював із багатьма радіостанціями, тож міг дати об'єктивну оцінку запропонованій темі. Підкреслював, що у Швейцарії відчував щирий інтерес і захоплення українською народною пісню. Але також часто стикався з проблемою національної приналежності: його не раз намагалися зарахувати до російських співаків. Проте зусиллями українських діячів це питання у Швейцарії успішно вирішувалося: «Швейцарія – мала країна, і в ній віддавна працювала група українських політиків і науковців, яким вдалося досить добре роз'яснити українську справу. Наприклад, д-р Омелян Нижанківський, який має великі зв'язки в науковому музичному світі, без сумніву спричинився багато до такого позитивного стану справи»¹⁴. Актуальною є думка Олега Нижанківського про важливість належного мистецького рівня творів і виконання української музики: «...ми мусимо звертати надзвичайну увагу на рівень виконання нашої музики. Тут не ходить тільки про технічну сторону виконання творів, але головно про артистичну зрілість з кожної точки погляду»¹⁵.

¹³ Стан української музики в Україні і на чужині: Інтерв'ю з д-ром А. Вирстою і п. О. Нижанковським. *Українська думка*. 1957. 10 жовтня. С. 1, 3.

¹⁴ *Ibidem*. С. 3.

¹⁵ *Ibidem*.

Аристид Вирста, Стефанія Туркевич та Олег Нижанківський
(турне Англією, 1957)

Зоя, дружина Олега, згадує: «Наша родина, як і наші діти Роман і Лада, виховувалися в музичній атмосфері. Діти грали на інструментах: Ромчик на скрипці, а Лада на фортеп'яні. Вони виступали під час опер, де були діточі партії (наприклад, у «Кармен», «Богемі»). Я виграла конкурс на мецо-сопрано у професійній оперовім хорі. Так що ціла фамілія комплектно жила половину нашого життя, можна сказати, на дошках оперової сцени».

Після завершення оперної кар'єри Олег Нижанківський перейшов на педагогічну працю. Він викладав у державній гімназії в Женеві, заохочуючи учнів до співу, а не лише до пасивного сприйняття музики. Вроджена інтелігентність, гострий розум, почуття гумору сприяли налагодженню доброго контакту з молоддю.

Олег Нижанківський також займався і громадською роботою. Декілька років очолював Українсько-швейцарське товариство.

Зоя та Олег із дітьми Ладую й Романом
(Дж. Пуччіні «Тоска»)

Він любив усі форми мистецтва, був автором низки скульптур, шанувальником малярства дружини Зої Лісовської і доні Лади. Він був добрим батьком для своїх дітей та дідусем для внучат Олександра і Наталі, яких залишив у невимовній жалобі. Сильна особистість Олега, енергійна і привітна, у якій завжди домінували оптимізм та гумор, приваблювала до нього багато друзів, які бачили в ньому людину лояльну, прив'язану до своєї батьківщини України і до країни свого осідку, Швейцарії, яку щиро поважав.

Останні роки Олега Нижанківського минули в родинному колі, в оточенні найрідніших людей: дружини, дітей, онуків.

Олег Нижанківський прожив гідне життя, сповнене труднощів і випробувань, які долав із честю. Його яскрава мистецька індивідуальність, патріотизм, духовне багатство заслуговують на глибоке вивчення й осмислення. Пропоновані матеріали – це лише загальний портрет видатного представника славної родини Нижанківських, сценічна й громадська діяльність якого становить важливу сторінку в історії української музичної культури.

Репертуар Олега Нижанківського:

Опери

1. Г. Берліоз. Опера «Бенвенуто Челліні» (Benvenuto Cellini)
2. Л.В. Бетховен. Опера «Фіделіо» (Fidelio)
3. Б. Бріттен. Опера «Збезчещена Лукреція» (The Rape of Lucretia)
4. Дж. Верді. Опера «Бал-маскарад» (Un ballo in maschera)
5. Дж. Верді. Опера «Травіата» (La Traviata)
6. Дж. Верді. Опера «Дон Карлос» (Don Carlos)
7. Дж. Верді. Опера «Ріголетто» (Rigoletto)
8. Б. Галуппі. Опера «Сільський філософ» (Il Filosofo di Campagna)
9. К.В. Глюк. Опера «Іфігенія у Тавриді» (Iphigénie en Tauride)
10. К. Дебюссі. Опера «Пеллеас та Мелізанда» (Pelléas et Mélisande)
11. Г. Доре. Опера «Армайліс» (Les Armaillis)
12. П. Дюка. Опера «Аріана і Барба-Блеус» (Ariane et Barba-Bleus)
13. Р. Кельтерборн. Опера «Визволення Фів» (La liberation de thebes)
14. Р. Леонкавалло. Опера «Паяци» (Pagliacci)
15. Ж.-Б. Люлі. Опера «Арміда» (Armide)
16. Ф. Мартін. Опера «Буря» (La Tempête)
17. Ж. Массне. Опера «Вертер» (Werther)
18. Д. Мійо. Опера «Бідний моряк» (Le pauvre matelot)
19. Д. Мійо. Опера «Нещастя Орфея» (Les malheurs d'Orphee)
20. К. Монтеверді. Оперна сцена для трьох голосів «Боротьба Танкреді та Клоринди» (Il combattimento di Tancredi e Clorinda)
21. В.А. Моцарт. Опера «Удавана простачка» (La Finta Semplice) Кассандро
22. Дж. Пуччіні. Опера «Богема» (La bohème)
23. Дж. Пуччіні. Опера «Манон Леско» (Manon Lescaut)
24. Дж. Пуччіні. Опера «Тоска» (Tosca)
25. Е. Саті. Опера «Женев'єва де Брабант» (Genièvre de Brabant)
26. Г. Сутермайстер. Опера «Червоний чобіт» (Der Rote Stiefel)
27. Г. і П. Сутермайстер. Опера «Раскольников» (Raskolnikoff)

28. М. де Фалья. Одноактна опера «Лялькове шоу майстра П'єра» (El retable de Maese Pedro)

29. А. Шиблер. Камерна опера «Пізня Спокута» (Die FüÙe im Feuer)

30. Ф. Шуберт. Опера «Білосніжка» (Schneewittchen)

Ораторії та духовні твори

31. Г. Берліоз. Ораторія «Дитинство Христа» (L'enfance du Christ)

32. Ж. Біншуа. Меса «На виході Ізраїлю» (In exitu Israel)

33. Ж. Біншуа. Антифон «Серед народжених жінками» (Inter Natos Mulierum)

34. Й. Ванненмахер. Мотет «Дякую Господи» (Grates Domine), «Моє задоволення і кров» (Mein Genut und Blut)

35. Г.Ф. Гендель. Ораторія «Ізраїль в Єгипті» (Israel in Egypt)

36. М.-Р. Делаланд. «Ангельський хліб» (Panis Angelicus) з мотету «Sacris solemnis»

37. Б. Джолас «Слова» (Mots) для вокального квінтету та ансамблю

38. Дж. Каріссімі. Ораторія «Історія Єфте» (Histoire de Jonas)

39. Ф. Мартін. Ораторія «Трав'яне вино» (Vin Herbé)

40. В.А. Моцарт. Оферторія «Прийди Духу Святий» (Veni Sancte Spiritus)

41. Я.П. Свелінк. Кондак на честь весілля «Canticum in honorem»

42. Я.П. Свелінк. Канон «Венера завмирає без молитви» (Sine cerere et Baccho friget Venus)

43. Я.П. Свелінк. Канон «Марнота марнот» (Vānitas Vanitatum)

44. Я.П. Свелінк. «Блаженні ті, хто одному Богу поклоняються» (Bēatus qui soli deo)

45. А. Скарлатті. «Гімн віри» (Hymne de foi), «Вечірній гімн» (Hymne du soir), «Гімн Благодаті» (Hymne de grace)

46. М.-А. Шарпантьє. Ораторія «На Різдво» (In Nativitatem Domini)

47. Р. Шуман. Ораторія «Рай і Пері» (Le paradis et la Peri)

Музичні комедії та оперети

48. Л. Бейдтс. Оперета «Горобець» (Moineau)

49. Ф. Легар. Оперета «Паганіні» (Paganini)

50. Ф. Лоу. Мюзикл «Моя прекрасна леді» (My fair lady)

51. Ф. Мартін. Музична комедія «Месьє де Пурсоньяк» (Monsieur de Pourceaugnac)

52. Й. Штраус. Оперета «Летюча миша» (Die Fledermaus)

Українські камерно-вокальні твори

53. М. Лисенко, слова Т. Шевченка «Гетьмани»

54. М. Лисенко, слова Т. Шевченка «Ой Дніпре мій, Дніпре»

55. М. Лисенко, слова Т. Шевченка «Мені однаково»

56. Н. Нижанківський, слова Р. Купчинського «Засумуй, трембіто»

57. Н. Нижанківський, слова О. Олеся «Жита»

58. Н. Нижанківський, слова У. Кравченко «Ти, любчику, за горою»

59. Ом. Нижанківський, слова О. Ольжича «Розкрийте зиниці»

60. Ом. Нижанківський, слова М. Шашкевича «Бандурист»

61. Л. Ревуцький. Цикл «Галицькі пісні»

62. А. Рудницький, слова М. Рильського «Мати»

63. А. Рудницький, слова П. Тичини «Київ»

64. Ст. Туркевич, слова В. Вовк «Гуцулка»

65. Ст. Туркевич, слова М. Шашкевича «Злетів орел буйнокрилий»

Зарубіжні камерно-вокальні твори

66. Е. Вілла-Лобос «Nharoré»
 67. А. Дворжак. Цикл «Циганські пісні» Op. 55
 68. А. Дворжак. Цикл «Біблійні пісні» op. 99 (Biblické písně)
 69. Ф. Дуранте «Діва, все кохання» (Vergine, tutto amor)
 70. Г. Костелі «Мила, давай подивимось, чи троянда» (Mignonne allons voir)
 71. М. Маццоні «Per megarini», «Amor m`ha disfidato»
 72. К. Монтеверді. Концерт для тенора і струнних «Тирсі і Хлор» (Tirsi e Clori)
 73. К. Монтеверді «Привіт, королево» (Salve Regina)
 74. К. Монтеверді. Мадригал «Якщо твоє серце, Мадонна» (Se`l Vostro cor Madonna)
 75. К. Монтеверді «На жаль, я падаю» (Ohime chio cado)
 76. Й. Окегем «Плач над смертю Жилия Біншуа» (Déploration sur la mort de Gilles Binchois)»
 77. Ф. Пуленк. Цикл «Вісім польських пісень» (Huit Chansons Polonaises)
 78. С. де Роре «О сон» (O sonno)
 79. С. Росса «Я часто міняюся місцями» (Vado ben spesso cangiando loco)
 80. Д. Скарлатті «Страдальна Мати» (Stabat Mater)
 81. А. Фальконеєрі «О гарне волосся» (O bellissimi capelli)
 82. М.-А. Шарпантьє. «Серенада» (Serenata)
 83. М.-А. Шарпантьє «О любов, о прекрасна» (O amor, o bonitas)»
 84. Ш. Ше «Похоронна поема» (Poème funèbre)
 85. К. Шимановський: Курп'янські пісні» op. 58 (Chants du kurpie)
 86. Ф. Шопен, слова С. Вітвіцького «Перстень» (Pierścień) op. 74 № 14
 87. Р. Шуман «Меса до мінор» op. 147 (Mass in C minor)
 88. Р. Шуман «Новорічна пісня» op. 144 (Neujahrslied)

Література

1. Барвінський В. У другі роковини смерті композитора Нестора Нижанківського. *Львівські вісті*. 1942. 12–13 квітня. № 78. С. 3.
2. Булка Ю. Нестор Нижанківський: життя і творчість. Львів ; Нью-Йорк : Вид-во М.П. Коць, 1997. 60 с.
3. Булка Ю. Славний представник славної родини : некролог. *Дзвін*. 2004. № 1. С. 156–158.
4. Воробкевич Т. Присвяти Н. Нижанківського у «Фортепіанних творах для молоді». *Нижанківський Нестор. Твори для фортепіано / упоряд. Т. Воробкевич*. Львів, 2019. С. 23–30.
5. Зоя Лісовська розповіла про музику в родині Нижанківських (відео). *Фотографії старо-го Львова*. 2019. 8 жовтня. URL: <https://photo-lviv.in.ua/zoia-lisovska-rozpozila-pro-muzyku-v-goduni-nuzhankivskykh-video/> (дата перегляду: 05.10.2024).
6. Колодій Я. Остап Нижанківський. Львів : Логос, 1994. 39 с.
7. Лисько З. Концерт української музики у виконанні молодих мистців. *Шлях Перемоги*. 1956. № 37.
8. Мисько-Пасічник Р. Рід Нижанківських. *Матеріали Третьої міжобласної генеалогічної конференції «Український родовід», 24–25 листопада 2001 р. / упоряд. А. Огорчак*. Львів, 2003. С. 168–178.
9. М. Б. Успіх українського співака в Женеві. *Шлях Перемоги*. 1956. 20 травня.
10. Молчко У. Публіцистична спадщина Нестора Нижанківського : монографія. Дрогобич : Покров. 304 с.

11. Н. Н. Олег Нижанківський – син України і світу. *Свобода*. 2003. 21 березня.
12. Невигадані історії про «Мистецьких» дітей 85 років тому. *Фотографії старого Львова*. 2020. 1 червня. URL: <https://photo-lviv.in.ua/nevyhadani-istorii-pro-mystets-kykh-ditey-85-rokiv-tomu/> (дата перегляду: 05.10.2024).
13. Павлишин С. Львівські музиканти і «празька школа». *Союз українських професійних музик у Львові: матеріали і документи* / ред.-упоряд.: В. Сивохіп, Р. Стельмиашук. Львів, 1997. С. 15–18.
14. Соневицький І. Композиторська спадщина Нестора Нижанківського. Рим, 1973. 35 с. (Видання «Богословії», № 45).
15. Стан української музики в Україні і на чужині: Інтерв'ю з д-ром А. Вирстою і п. О. Нижанковським. *Українська думка*. 1957. 10 жовтня. С. 1, 3.

